

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ МЕМОРАНДУМ “НОВИЙ АГРАРНИЙ КУРС УКРАЇНИ”

про співробітництво між Політичною партією «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина», громадськими організаціями «Всеукраїнська аграрна рада» та «Аграрний Союз України» щодо проведення реформ у сільському господарстві та забезпечення розвитку сільських територій

м. Київ

23 березня 2018 року

Аграрний сектор є провідними для української економіки. Але, на жаль, так історично склалось в нашому сільському господарстві, що різні сегменти сектору представляють різні асоціації, яким поодиноці важко комунікувати з державними органами та парламентом. Зі свого боку ВО “Батьківщина” намагається зламати систему, яка просочена корупцією, вузьким лобізмом та нехтуванням інтересів аграріїв та селян. Тому, ми вирішили об'єднати наші зусилля та сформувані єдиний Новий Аграрний Курс. Цим меморандумом ми закріплюємо напрямки розвитку аграрно-промислового Комплексу, в яких сторони зобов'язуються діяти спільно для відстоювання як позиції аграріїв так і інтересів сільського населення у роботі з парламентарями, співпраці з урядовцями, а також в написанні відповідних законопроектів та подання правок до нормативної бази.

Цей Меморандум – це об'єднання громадського сектору та політичної сили, що вирішили спільними зусиллями досягти позитивного результату в процесі реформування та розвитку сільського господарства, забезпечення розвитку сільських територій шляхом реалізації цілей та завдань, визначених цим Меморандумом.

Результатом впровадження окреслених реформ Сторони бачать зростання аграрного виробництва, зайнятості на селі, податкових надходжень, збільшення інвестицій у сільське господарство і надходжень до місцевих бюджетів, захист прав власників та орендарів земельних ділянок (паїв), а також інших аграрних активів.

Сторони, що підписали цей Меморандум домовилися:

- політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина" - робити всі необхідні кроки, в тому числі, підтримувати під час голосування у Верховній Раді України законопроекти, спрямовані на прийняття законодавчих ініціатив, закріплених у даному Меморандумі, а також всіма іншими доступними засобами сприяти втіленню в життя положень Меморандуму;

- громадські організації - сприяти у проведенні інформаційної кампанії серед аграріїв України щодо запланованих та зроблених кроків з боку політичної партії "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина" для реалізації положень цього Меморандуму, а також про дії чи бездіяльність суб'єктів владних повноважень, які направлені на перешкоджання реалізації положень цього Меморандуму;
- спільно проводити консультації, узгоджувати власні позиції та здійснювати спільні заходи для реалізації закріплених в Меморандумі положень задля реалізації реформ у галузі сільського господарства.

1. КЛЮЧОВІ ПРИНЦИПИ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

1.1. Сторони, що підписали цей Меморандум домовилися, що ключовими принципами нової аграрної політики України є:

- інклюзивність процесу розробки аграрної політики – врахування думок аграріїв, в тому числі забезпечення участі представників аграрних асоціацій в розробці заходів проектів нормативно-правових актів що зачіпають інтереси аграрного сектору;

- підвищення конкурентоздатності вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників на національному і міжнародному ринках, в тому числі забезпечення відкритого спрощеного доступу до найсучасніших технологій обробки ґрунту, добрив, засобів захисту рослин і посівного матеріалу;

- непорушність права власності та інших майнових прав власників паїв і землекористувачів, унеможливлення земельного рейдерства;

- лібералізація імпортно-експортної політики, відмова від будь-яких видів обмежень на імпорт матеріально-технічних ресурсів, що використовуються в сільському господарстві, з обов'язковим врахуванням інтересів вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників, а також на експорт сільськогосподарської продукції, включаючи імпортні/експортні мита, ліцензування, квотування та аналогічні до них заходи;

- дерегуляція аграрного сектора економіки, скорочення дискреційних повноважень чиновників і адміністративного втручання в роботу сільськогосподарських товаровиробників, регулювання цін на сільськогосподарську продукцію виключно шляхом фінансових і товарних інтервенцій, передача частини повноважень з регулювання господарської та професійної діяльності в сфері сільського господарства інститутам саморегулювання;

- демонополізація ринків матеріальних ресурсів, логістичних послуг та інших ринків товарів і послуг, що використовуються в сільському господарстві, а також ринків сільгосппродукції і продовольства;

- забезпечення стабільної, прогнозованої політики в сфері оподаткування і державної підтримки сільського господарства, встановлення мораторію на

збільшення податкового навантаження на легальних сільськогосподарських товаровиробників на найближчі 5 років;

- детінізація ринків оренди с/г земель і сільгосппродукції, унеможливлення тіньового виробництва сільгосппродукції і ухилення від оподаткування;

- забезпечення фінансової самодостатності та спроможності територіальних громад у сільській місцевості;

- підвищення конкурентоздатності і розвиток вітчизняної аграрної науки та інновацій, освіти та дорадництва;

- сприяння самоорганізації сільськогосподарських товаровиробників;

- сприяння розвитку вітчизняного сільгоспмашинобудування, транспортної інфраструктури та логістики, насінневої та племінної справи;

- гармонізація з Європейським союзом нормативно-правових актів які формують правове поле та технічне регулювання в агропромисловому комплексі України;

2. ПЕРШОЧЕРГОВІ КРОКИ ЩОДО ПІДТРИМКИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ НА 2018 РІК

2.1. Підтримка проекту закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо деяких питань оподаткування податком на додану вартість операцій з вивезення за межі митної території України олійних культур» реєстр. №7403-2 від 29.12.2017 року.

2.2. Внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України», а також до Бюджетного кодексу України щодо:

- збільшення фінансування бюджетної дотації для розвитку сільськогосподарських товаровиробників та стимулювання виробництва сільськогосподарської продукції (квазіаккумуляція ПДВ) до 4 млрд. грн., страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою до 45 млн грн; та обмеження фінансування надання часткової компенсації вартості сільськогосподарської техніки та обладнання вітчизняного виробництва до 500 млн грн., та зменшення видатків за програмою «Державна підтримка галузі тваринництва» до 700 млн. грн.;
- спрямування на виплату дотації по програмі квазіаккумуляції ПДВ протягом наступних 5 років не менше 60% передбачених на державну підтримку сільського господарства коштів;
- розподілу коштів пропорційно виручці від реалізації продукції, отриманої в результаті здійснення дотаційних видів діяльності.

2.3. Вирівнювання податкового навантаження на 1 га товарної землі у легальних с/г товаровиробників з одного боку і "тіньовиків" з іншого:

- скорочення розриву між ставками податку на землю і ставкою єдиного податку 4-ї групи спрощеної системи оподаткування до 0,2% для ріллі. Перехід від сталих ставок єдиного податку для платників 4-ї групи до диференційованих ставок, що залежать від визначених органами місцевого самоврядування ставок земельного податку.

- встановлення мінімальної бази оподаткування податком на доходи фізичних осіб в залежності від кількості та нормативної грошової оцінки товарної землі, що знаходиться в користуванні фізичної особи або юридичної особи, що є податковим агентом зі сплати ПДФО за орендодавців і працівників.

3. ЗЕМЕЛЬНА РЕФОРМА

Продовження мораторію на продаж земель сільськогосподарського призначення до 01.01.2023 року, а також прийняття відповідного законодавчого забезпечення проведення земельної реформи, і наступних законопроектів та окремих норм:

3.1. Заборона права купівлі сільськогосподарської землі іноземцями, іноземними юридичними особами, особами без громадянства та іншими юридичними особами, заснованими іноземцями, а також заборона отримання у спадщину сільськогосподарської землі іноземними юридичними особами та іншими юридичними особами, заснованими іноземцями.

3.2. Заборона права купівлі іноземцями та юридичними особами часток в юридичних особах – власниках с/г землі;

3.3. Обов'язковий продаж с/г земель та часток в юридичних особах-власниках с/г землі іноземцями та юридичними особами, засновниками яких є іноземці, у разі прийняття ними спадщини або стягнення за боргами с/г земель;

3.4. Протидія рейдерству та тіньовій оренді землі:

- усунення можливих розбіжностей в інформації у Державному земельному кадастрі (далі - ДЗК) та Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно (далі - Реєстр майнових прав) шляхом її розмежування: в ДЗК тільки дані про земельну ділянку, в Реєстрі майнових прав тільки дані про права власності на них;

- забезпечення повного наповнення та виправлення даних в ДЗК та Реєстрі майнових прав, у тому числі внесення відомостей про земельні ділянки, права на які встановлені лише державними актами у паперовій формі;

- зобов'язання реєстраторів перевіряти правочинність заявника здійснювати реєстраційну дію, а також зберігати в Реєстрі майнових прав електронні витяги з держреєстрів, що підтверджують законність здійснення відповідної реєстраційної дії.

3.5. Боротьба з тіньовим ринком оренди землі і сільськогосподарської продукції, законодавче забезпечення боротьби з корупцією та народного волевиявлення на виборах – виконання пунктів 2.3, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2.

3.6. Закріплення на законодавчому рівні передачі земель за межами населених пунктів у комунальну власність територіальних громад: сільських та селищних рад.

3.7. Продаж прав оренди на земельні ділянки сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності в першу чергу громадянам, які проживають- і сільгосптоваровиробникам, які зареєстровані на території відповідної громади.

3.8. Виділення земельних паїв колишнім і нинішнім працівникам державних сільгосп підприємств, а також працівникам соціальної сфери села, які не брали участь у розпаюванні земель сільськогосподарського призначення.

3.9. Спрощення умов для одержання громадянами України земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної та комунальної власності для створення і розвитку сімейних фермерських господарств.

3.10. Гарантування отримання земельних ділянок в рамках безоплатної приватизації учасникам АТО.

3.11. Встановлення правового статусу земельних ділянок колишньої колективної власності (зокрема земельних ділянок під полезахисними лісовими смугами, польовими дорогами), а також вирішення питання щодо невитребуваних і нерозподілених земельних часток (паїв), земель відумерлої спадщини, та земельних ділянок сільськогосподарського призначення наданих громадянам України у постійне користування до 1 січня 2002 року.

4. БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА НАРОДНЕ ВОЛЕВИЯВЛЕННЯ НА ВИБОРАХ

Законодавче забезпечення боротьби з корупцією та реалізація конституційних принципів народовладдя шляхом якнайшвидшого прийняття наступних законопроектів:

4.1. Закону про антикорупційний суд в редакції, схваленій Венеціанською комісією і уповноваженими представниками Європейського Союзу;

4.2. Закону про вибори народних депутатів України за відкритими списками.

5. БЮДЖЕТНА, ПОДАТКОВА ТА РЕГУЛЯТОРНА ПОЛІТИКИ

5.1. Зарахування податку на доходи фізичних осіб (ПДФО) від оренди земельної ділянки, паю та іншого нерухомого майна до місцевих бюджетів за місцем їх знаходження.

5.2. Покладання на органи місцевого самоврядування повноважень щодо визначення осіб, яким надається пільга зі сплати земельного податку.

5.3. Поширення єдиного податку четвертої групи спрощеної системи оподаткування на фізичних осіб-підприємців без створення юридичної особи, які здійснюють діяльність у сфері виробництва сільгосппродукції.

5.4. Запровадження програми часткової компенсації витрат малих фермерських господарств і кооперативів, здійснених на сплату єдиного

соціального внеску у випадку укладення відповідних трудових договорів або договорів про добровільну участь у системі загальнообов'язкового державного соціального страхування.

5.5. Надання права платникам ПДВ, які закупають сільськогосподарську продукцію у сільгосптоваровиробників – не платників ПДВ, на формування податкового кредиту за спеціальною (пониженою) ставкою, для підвищення закупівельної ціни і компенсації сільськогосподарським товаровиробникам ПДВ, сплаченого у складі ціни при закупівлі матеріально-технічних ресурсів і засобів виробництва.

6. ПІДТРИМКА СІЛЬГОСПТОВАРОВИРОБНИКІВ ТА РОЗВИТОК КООПЕРАТИВНОГО РУХУ

6.1. Впровадження в Україні моделі організації кооперативу, прийнятої в розвинутих країнах: ЄС, Канада, США, Нова Зеландія шляхом внесення відповідних змін до законодавства про с/г кооперацію. Створення єдиної організаційно-правової форми с/г кооперативу, який буде мати право самостійно купувати і продавати с/г продукцію своїх членів: фізичних і юридичних осіб, а також виробляти с/г продукцію, розподіляючи отриманий фінансовий прибуток між своїми членами пропорційно обороту з ними – вартості закупленої та поставленої продукції або наданих послуг/трудової участі членів-фізичних осіб.

6.2. Впровадження в Україні системи аналогічної Check off program у США для фінансування просування вітчизняної аграрної продукції на зовнішніх ринках, фінансування розробки і впровадження нових технологій і наукових розробок, проведення аналітичних досліджень для підвищення ефективності вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників.

7. ЗАХИСТ ІНТЕРЕСІВ ВИРОБНИКІВ ТА СПОЖИВАЧІВ ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

7.1. Закріплення на законодавчому рівні вимоги вказувати на упаковці молочних продуктів, що містять рослинні жири, що даний продукт імітує молочний із зазначенням кількості рослинних жирів або інших замінників складових молока (білка і лактози).

7.2. Прийняття рамкового закону про саморегульовані організації.

7.3. Регулювання роздрібних і оптово-відпускних цін виключно товарними і фінансовими інтервенціями, підтримка спеціальних програм для соціально вразливих верст населення;

7.4. Зниження ставки ПДВ до 10% (або більше) для продуктів та сировини тваринницької галузі, для здешевлення названої продукції і підвищення доступності продуктів харчування, що містять білок, для широких верств населення.

8. МЕЛІОРАЦІЯ ЗЕМЕЛЬ

8.1. Внесення змін до існуючого законодавства України, яке чітко регламентуватиме процедуру:

- будівництва та реєстрації права власності (у Державному реєстрі майнових прав на нерухоме майно) на новозбудовані зрошувальні системи за підприємством (інвестором), що їх побудував;
- врегулювання питань передачі міжгосподарських та внутрішньогосподарських трубопроводів із комунальної власності територіальних громад у власність організацій об'єднуючих водокористувачів-утримувачів системи зрошення (кооперативів).

9. ЕФЕКТИВНА РОБОТА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

9.1. Внесення змін до законодавства з метою підвищення ефективності функціонування системи перевезень сільськогосподарської продукції залізничним транспортом.

9.2. Стимулювання конкуренції на ринку залізничних перевезень та забезпечення прозорості тарифної політики шляхом використання електронної системи закупівель.

10. СТАБІЛІЗАЦІЯ ЦІНОВОЇ СИТУАЦІЇ НА РИНКУ МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРИВ

10.1. Підтримка законопроекту щодо введення нульової ставки митних платежів з ввезення в Україну з інших країн (за винятком Російської Федерації) мінеральних добрив азотної групи задля зменшення залежності аграрного сектора України від російських азотних добрив, а також зменшення цін на азотні добрива на внутрішньому ринку;

10.2. Вжиття дієвих заходів щодо ліквідації монополії на внутрішньому ринку азотних добрив в Україні, перш за все на ринку аміачної селітри.

10.3. Ініціювання парламентських слухань та звіту керівництва АМКУ з питання проведення розслідування відносно зловживання монопольним становищем на ринку аміачної селітри.

10.4. Сприяти прийняттю рішення Кабінетом Міністрів України щодо надання державних гарантій для залучення кредитів на будівництво заводів по виробництву синтезованого газу із українського вугілля, а також надання хімічним підприємствам ліцензій на розробку газових родовищ для виробництва азотних добрив із власної сировини/відмова від використання російського газу.

11. ФОРМИ СПІВПРАЦІ

11.1. Сторони, що підписали цей Меморандум заявляють про наміри досягнення закріплених в Меморандумі цілей, на основі партнерства, взаємодопомоги та взаємопідтримки.

11.2. Політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина" і громадські організації - члени Аграрного союзу України, Всеукраїнської

Аграрної Ради та які підписали цей Меморандум, перед внесенням на розгляд Верховної Ради законопроектів щодо реформування сільського господарства та розвитку сільських територій, звернень та інших нормативних актів, які направлені на реалізацію цілей і завдань даного Меморандуму, проводять спільні консультації та узгоджують позиції.

11.3. Організації - члени Аграрного союзу України, Всеукраїнської Аграрної Ради, які підписали цей Меморандум, у разі досягнення цілей Меморандуму, всіма наявними інформаційними ресурсами та засобами зобов'язуються інформувати своїх членів та громадськість про заходи здійснені політичною партією "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина" для досягнення поставлених завдань Меморандуму, а також нових завдань, які були сформульовані в ході передбачених цим документом консультацій.

12. СТРОК ДІЇ МЕМОРАНДУМУ

12.1. Цей Меморандум набирає чинності з дати його підписання Сторонами і діє доки його дія не буде припинена обопільною згодою Сторін.

12.2. Будь-які зміни і доповнення до цього Меморандуму вносяться тільки за письмовою згодою Сторін і стають його невід'ємною частиною.

12.3 Будь-які спірні питання щодо тлумачення або застосування положень цього Меморандуму вирішуються Сторонами на дружній основі шляхом проведення консультацій та переговорів.

12.4 Цей Меморандум складено у трьох автентичних примірниках українською мовою по одному для кожної Сторони.

Цей Меморандум підписали:

**ГОЛОВА ПОЛІТИЧНОЇ ПАРТІЇ
«ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ
«БАТЬКІВЩИНА»**

**ГОЛОВА ГРОМАДСЬКОЇ
СПІЛКИ «ВСЕУКРАЇНСЬКА
АГРАРНА РАДА»**

ТИМОШЕНКО ЮЛІЯ В.

ДИКУН А.С.

**ГОЛОВА «АГРАРНОГО
СОЮЗУ УКРАЇНИ»**

НОВІКОВ Г. В.